

Hematologkonferens, 131107-131108

Årets hematologkonferens arrangerades vid Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge. Vi var 15 stycken deltagare från Sverige och Norge som under två dagar fick ta del av föreläsningar av olika yrkeskategorier.

Dagen inleddes med presentation av deltagarna samt program.

Årets första föreläsning hölls av Ellen Schultz, sjukgymnast vid Centrum för Allogen Stamcellstransplantation (CAST). Ellen redovisade en sammanställning av sjukgymnastiska mätinstrument vilka är validerade och/eller reliabilitetstestade för patienter med hematologisk diagnos. Vid dagens datum finns få studier med hög kvalitet. Flertalet har små stickprov och mixade grupper med blandade cancerdiagnoser utöver de hematologiska. Ellen delgav oss information om att det idag endast finns ett mätinstrument som är validerat för hematologpatienter – dynamometer för mätning av isometrisk muskelstyrka. Dock används vanligen tester på treadmill, ergometercykel samt gångtest (6-min och 12-min). Resultatet är nedslående och vi kan bara konstatera att det finns mycket att göra inom detta område. Kanske kan detta vara ett uppslag för framtida magisterarbeten.

Därefter hade vi förmånen att få en föreläsning i TENS vid cancersmärta och illamående av Helene Garpefors, DJO. Föreläsningen bestod av både en teoretisk samt en praktisk del vilket var uppskattat. Helen hade bland annat med sig patientfall vilka vi fick diskutera kring och komma fram till lämplig behandlingsstrategi med TENS för. Flera av oss deltagare fick med oss både nya kunskaper och välbehövlig repetition av TENS stimulering.

Dagen rundades av med en guidad tur på Sjukgymnastikkliniken samt på de nyrenoverade hematologavdelningarna vilka är byggda som samtliga avdelningar inom Karolinska kommer att se ut i framtiden.

Första dagen avslutades runt fyra för återsamling igen klockan sju då gemensam middag med jamaicanskt tema tog vid.

Dag två inleddes av specialistsjukgymnast Nina Nissander och hade titeln *Fysisk träning vid hematologisk malignitet. Vad säger forskningen?* Forskningsområdet visade sig vara begränsat. Mellan åren 1986 – 1999 publicerades 18 studier varav endast fem var randomiserade kontrollerade samt hade förhållandevis stora stickprov. Kontentan man kunde dra av den sparsamma litteraturen är dock att fysisk träning kan utövas säkert före, under och efter pågående behandling. Studierna tyder även på att fysisk träning kan ha en positiv effekt på aerob kapacitet, muskelfunktion-/styrka, kroppssammansättning, trötthet, depression och livskvalitet. Samtliga komponenter är av klinisk relevans för att tolerera den medicinska behandlingen och därmed en ökad chans till överlevnad.

Efter en kort paus följde en föreläsning om läkemedelsbiverkan av specialistläkare Mats Engström verksam vid CAST. Mats berättade framför allt om biverkningar av olika typer av cytostatika och kortison vilka berör oss sjukgymnaster i stor utsträckning. Då patienterna vanligen behandlas med mängder av olika läkemedel samtidigt är det näst intill oundvikligt att det inte uppstår någon negativ påverkan på deras fysiska funktion. Det är därför viktigt för oss som yrkeskår att ha kunskap om vilka läkemedel patienterna har eller har haft för att försöka minska risken för/graden av en negativ påverkan på fysisk funktion.

Efter lunch fick vi en välbehövlig (åtminstone för en del av oss) föreläsning om ortopedtekniska hjälpmedel av Jenny Utbult, ortopedingenjör vid TeamOlmed. Jenny föreläste om flertal ortopedtekniska hjälpmedel men lade tonvikten på korsetter och ankelfotortoser eller termen AFO som vi fick lära oss att "svänga oss med".

Därefter följde en föreläsning av Lena Uggle verksam som musikterapeut vid CAST. Vi fick ta del av musikens kraft på människor samt flera musikaliska stycken vilka patienter hade valt att lyssna på/spela under sin sjukdomsresa. Lena bedriver just nu en studie på CAST där man undersöker om musikterapi kan höja livskvaliteten och understödja fysisk och psykisk återhämtning efter benmärgstransplantation hos barn och ungdomar.

Slutligen kom vi till den punkt där beslut ska fattas var konferensen ska vara nästa år. I år stötte vi på problemet att många av deltagarna har vikariat och inte vet om det arbetar kvar om ett år samt stundande pensionsavgångar. Detta medförde att det i skrivande stund inte är helt klart var konferensen kommer att arrangeras nästa år. Beslutet blev till slut att Matilda Uggle som vikarierar vid Karolinska Universitetssjukhuset i Solna ska fråga sin sektionschef om det är möjligt att arrangera den där. Om inte kommer Gro Sophie Haugen vid Radiumhospitalet i Oslo att ordna med konferensen. Exakt datum är ej klart för 2014 års konferens i skrivande stund men kommer att arrangeras under hösten.

Glöm inte att söka pengar i olika fonder i tid då vi märker att det har blivit allt svårare för kollegor runt om i landet att bli beviljade betald utbildning och resa av arbetsgivare.

Stort tack till Cecilia Dismo, Ellen Schultz och Nina Nissander som arrangerade årets konferens.

Stort tack även till Blodcancerfonden och Sektionen för onkologi och palliativ medicin som bidrog till att göra konferensen möjlig.